

NATURAL ORIGINS

**Göçmen Geçmişli Gençler Arasında Girişimciliğin Teşviki, Doğal
Ürünlerin Ticaretine Odaklanma**

**Politika Özeti Önerileri: Güvenli ve Kapsayıcı Göçmen
Girişimciliği için Teknoloji ve Yenilikten Yararlanma (Politika
Özeti 3)**

Proje Numarası: 2022-2-CY02-KA220-YOU-000100524

**Co-funded by
the European Union**

"Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them."

NATURAL ORIGINS

2

Bu eser Creative Commons Atıf-Ticari Olmayan-Benzer Paylaşım 4.0 Uluslararası Lisansı altında lisanslanmıştır. Uygun atıf sağladığınız, materyali ticari amaçlarla kullanmadığınız ve katkılarınızı aynı lisans altında dağıttığınız sürece materyali paylaşmakta ve uyarlamakta özgürsünüz.

NATURAL ORIGINS

3

KİMLİK

İş Paketi:	5
Hibe Anlaşması No:	2022-2-CY02-KA220-YOU-000100524
Kısaltma:	Doğal Kökenler
Başlık:	Göçmen Geçmişli Gençler Arasında Girişimciliğin Teşviki, Doğal Ürünlerin Ticaretine Odaklanma
Bağlantı Adresi:	www.naturalorigins.eu

ORTAKLAR

DOUMAG LTD	Kıbrıs
AVRUPA HİBELERİ ULUSLARARASI AKADEMİ SRL	İtalya
Dalhena Derneği	İspanya
Kapadokya Eğitim ve Araştırma Derneği	Türkiye
MD BRAINNOVATION DANIŞMANLIK TEK ÜYE ŞİRKETİ	Yunanistan
KONNEKTABLE TEKNOLOJİLERİ SINIRLI	İrlanda

NATURAL ORIGINS

Yönetici Özeti

Göçmen girişimciliği, AB'de ekonomik büyüme ve inovasyonun hayati bir bileşeni haline geldi. Göçmen girişimcilerin katkıları, girişimcilik ortamına çeşitli bakış açıları, beceriler ve dayanıklılık getirdikleri Yunanistan, Kıbrıs, İspanya, İtalya, Türkiye ve İrlanda'da açıkça görülmektedir.

Teknoloji ve inovasyondan yararlanmak, göçmen girişimcileri güçlendirmek, rekabet güçlerini artırmak ve kapsayıcı ekonomik kalkınmayı teşvik etmek için hayati öneme sahiptir. Bu politika özeti, her ortak ülkeden temel bulguları ve önerileri özetleyerek, dijital altyapıya, destekleyici ekosistemlere, finansal teşviklere ve kapasite geliştirme girişimlerine stratejik yatırımlar yoluyla göçmen girişimciliğini desteklemek için kapsamlı bir yaklaşım sunmaktadır.

4

NATURAL ORIGINS

İçindekiler

Yönetici Özeti	4
İçindekiler	5
Giriş	6
Arka Plan	7
Konunun Analizi	9
Politika Önerisi	10
Çözüm	11
Ek I: Referanslar	12

5

Giriş

Yunanistan, Kıbrıs, İspanya, İtalya, Türkiye ve İrlanda'daki ekonomik manzara, göçmen girişimcilerin katkıları sonucunda önemli bir iyileşme gördü. Bu kişiler yenilik, kültürel çeşitlilik ve girişimcilik ruhu getirerek iş yaratma ve ekonomik büyümede önemli bir rol oynuyor.

Ancak, toplumun genelindeki tepkiler o kadar da misafirperver olmamıştır. Göçmenler, finansal kaynaklara sınırlı erişim, dijital okuryazarlık boşlukları ve kültürel ve dil engelleri gibi çok sayıda zorlukla karşı karşıyadır. Sermayeye, pazarlara ve ağlara erişim, dil engelleri, düzenleyici engeller ve sosyal dışlanma ile daha da karmaşık hale gelen birçok kişi için hala belirsizdir. Bu engeller yalnızca bireysel girişimlerin başarısını engellemekle kalmaz, aynı zamanda göçmen girişimciliğinin Avrupa ekonomisine ve toplumuna daha geniş katkılarını da sınırlar.

Teknoloji ve inovasyondan yararlanarak, göçmen girişimciler için daha güvenli ve kapsayıcı bir ortam yaratabilir, bu zorlukların üstesinden gelmelerini ve gelişmelerini sağlayabiliriz. Dijital araçlar, platformlar ve yenilikçi yaklaşımlar, engelleri ortadan kaldırma, fırsatları artırma ve daha kapsayıcı bir girişimcilik ekosistemi oluşturma vaadinde bulunur. İster göçmen zanaatkarları küresel pazarlarla buluşturan e-ticaret platformları, ister göçmen girişimcilerin ihtiyaçlarına göre uyarlanmış dijital beceri eğitim programları veya sermayeye erişimi demokratikleştiren yenilikçi finansman çözümleri olsun, teknoloji eşit şartlar sağlama ve göçmen girişimciliğinin tüm potansiyelini ortaya çıkarma gücüne sahiptir.

NATURAL ORIGINS

Arka Plan

Yunanistan

Son yıllarda Yunanistan, göçmenlerin girişimcilik de dahil olmak üzere çeşitli ekonomik sektörlerde önemli bir rol oynamasıyla önemli demografik değişiklikler yaşadı. Göçmen girişimciler, iş yaratma, inovasyon ve ekonomik büyümeye katkıda bulunarak Yunanistan'ın girişimcilik manzarasını çeşitli bakış açılarıyla zenginleştiriyor. Ancak, finansal kaynaklara sınırlı erişim, kültürel ve dilsel engeller ve dijital altyapı ve becerilerdeki eşitsizlikler gibi çok sayıda zorlukla karşı karşıya kalıyorlar (ELSTAT, 2020; IOM, 2019).

Kıbrıs

Kıbrıs, göçmenler ve mülteciler için dijital becerilerin önemini kabul ediyor ve daha iyi fırsatlar elde etmek için yüksek teknoloji becerilerine ihtiyaç duyulduğunu vurguluyor. Dijital okuryazarlık, özellikle savunmasız gruplar için sosyal ve ekonomik avantajlar sunuyor. Human Level (2013), dijital becerilerin sosyal katılım için hayati önem taşıyan çevrimiçi sağlık hizmetlerine, göçmenlik hizmetlerine ve bankacılık olanaklarına erişim için elzem olduğunu bildiriyor. Kapsayıcı iş modelleri ve eğitim kurumlarıyla ortaklıklar, göçmenler için kişiselleştirilmiş dijital okuryazarlık programlarının geliştirilmesine yardımcı olabilir (Mosbah ve diğerleri, 2018).

İspanya

İspanya'daki göçmen girişimciler, yeni bakış açıları getirerek ve karşılanmamış pazar ihtiyaçlarını belirleyerek inovasyonun temel itici güçleridir. Küresel pazarlara erişmek ve stratejik ortaklıklar kurmak için hayati önem taşıyan kültürler arası iş birliklerini ve bilgi paylaşımını teşvik ederler. Ancak, sermayeye sınırlı erişim ve düzenleyici engeller gibi zorluklarla karşı karşıyadırlar. Elon Musk, Sergey Brin ve Vinod Khosla'nın örnekleri, göçmen girişimcilerin inovasyon ve azim yoluyla endüstrileri nasıl devrimleştirebileceğini göstermektedir (Faster Capital, 2024). Bu engellerin üstesinden gelmek için destekleyici politikalar ve finansal yardım programları gereklidir.

İtalya

İtalya'nın teknoloji sektörü, göçmen girişimcilerin genişlemesine önemli ölçüde katkıda bulunmasıyla büyüyor. Ancak, fonlara sınırlı erişim, dil engelleri ve dijital okuryazarlık boşlukları gibi zorluklar devam ediyor. Göçmen girişimcilere özel olarak tasarlanmış girişim kuluçka merkezleri ve hükümet destekli dijital okuryazarlık programları gibi hedefli girişimler, onların entegrasyonu ve başarısı için yolu açıyor. ISTAT'a (2022) göre, İtalya'nın BİT sektörü, Ulusal Yenilik Fonu ve Ar-Ge yatırımları için vergi indirimleri gibi girişimlerle desteklenerek istikrarlı bir şekilde büyüyor.

NATURAL ORIGINS

Türkiye

Türkiye'de göçmen girişimciliği, ekonomik fırsatlara duyulan ihtiyaç ve göçmenlerin girişimci ruhu tarafından yönlendirilerek artış göstermektedir. Teknoloji ve inovasyon, bu girişimcilerin pazarlara, kaynaklara ve ağılara erişimlerini artırarak onları desteklemede önemli bir rol oynayabilir. Özel dijital beceri eğitim programları ve teknoloji sağlayıcılarıyla ortaklıklar, göçmen girişimcileri güçlendirmek için olmazsa olmazdır. Kloosterman (2010), fırsatları kaynaklarla eşleştirmenin ve göçmen girişimcilerin yerel bağlamdaki yerleşikliği anlamının önemini vurgular.

8

İrlanda

İrlanda ekonomisi, göçmen toplulukların giderek daha önemli bir rol oynadığı inovasyon ve girişimcilikle gelişir. Teknoloji ve inovasyondan yararlanmak, göçmen girişimcileri güçlendirmek için dönüştürücü bir fırsat sunar. Dijital katılım girişimleri, destekleyici ekosistemler ve finansal teşvikler, göçmen girişimcilerin gelişebileceği elverişli bir ortam yaratmak için çok önemlidir. Yunanistan'da Dijital Becerilerin ve İşlerin Geleceği (KPMG, 2020), girişimcilik başarısı için dijital ve iş becerilerinin önemini vurgular.

Konunun Analizi

Göçmen girişimciler, işletmeleri etkili bir şekilde kurma ve büyütme yeteneklerini engelleyen çeşitli engellerle karşı karşıyadır. Bunlar şunları içerir:

- **Dijital uçurum:** Güvenilir internete ve dijital cihazlara sınırlı erişim, teknolojiyi iş için kullanma becerisini engeller. Dijital okuryazarlıktaki eşitsizlikler, dijital araçların ve platformların tam olarak kullanılmasını engeller (Dünya Bankası, 2019). Avrupa Komisyonu (2020), birçok göçmenin güvenilir internete ve dijital cihazlara erişiminin olmadığını ve bunun iş için teknolojiyi kullanma becerilerini etkilediğini belirtmektedir.
- **Destek Ekosistemleri:** Mevcut başlangıç destek mekanizmaları genellikle göçmen girişimcilerin özel ihtiyaçlarına hitap etmez. Kişiyi özel kuluçka programları, mentorluk ağları ve finansmana erişim kritik öneme sahiptir. OECD (2018), göçmen girişimcilerin ihtiyaçlarına özel olarak hitap eden başlangıç destek mekanizmalarına olan ihtiyacı vurgulamaktadır.
- **Finansal Engeller:** Göçmenler, bankacılık sistemlerine ve kredi kısıtlamalarına ilişkin sınırlı aşinalıkları nedeniyle sermayeye erişimde zorluklarla karşı karşıyadır. Mikro krediler ve hibeler gibi hedeflenen finansal destek mekanizmalarına ihtiyaç vardır (OECD, 2020). Göçmenler genellikle finansal kaynaklara erişimde zorluklarla karşılaşır ve bu da işletmeleri kurma ve büyütme yeteneklerini engeller (IOM, 2019).
- **Beceri Geliştirme:** Dijital ve iş becerileri başarı için olmazsa olmazdır. Eğitim programları ve atölyeler göçmen girişimcilerin etkili bir şekilde rekabet edebilmelerini sağlayabilir. Eğitim programları ve atölyeler dijital ve iş becerilerini geliştirmek için olmazsa olmazdır, girişimcilik alanında başarı için çok önemlidir (KPMG, 2020).
- **Pazar Erişimi:** Göçmen girişimciler dil engelleri, sınırlı ağlar ve kültürel farklılıklar nedeniyle pazarlara erişmekte zorluk çekiyor. Dijital platformlar, ticaret misyonları ve ağ oluşturma etkinlikleri pazar erişimlerini genişletmelerine yardımcı olabilir. Dil engelleri ve sınırlı ağlar nedeniyle göçmen girişimciler için pazarlara erişim genellikle kısıtlıdır (OECD, 2018).

NATURAL ORIGINS

Politika Önerisi

10

- **Dijital Kapsayıcılık:** Yüksek hızlı internete ve dijital okuryazarlık programlarına evrensel erişimi sağlayın, yeterince hizmet alamayan göçmen topluluklarına odaklanın. Göçmenlerin teknoloji kaynaklarına ve eğitime erişebileceği toplum merkezleri veya dijital merkezler kurun (Avrupa Komisyonu, 2020; Dünya Bankası, 2019).
- **Destekleyici Ekosistemler:** Göçmen odaklı kuluçka merkezleri ve hızlandırıcılar oluşturarak kişiye özel destek ve rehberlik sağlayın. Göçmen girişimciler, yerel işletmeler ve eğitim kurumları arasında bilgi alışverişi ve iş birliği için ortaklıklar kurun (OECD, 2018; Avrupa Göç Ağı, 2020).
- **Finansal Destek:** Göçmen liderliğindeki girişimlere özel olarak yönelik hibeler, krediler ve vergi teşvikleri sunun. Bankaları ve finans kuruluşlarını göçmen girişimciler için özel finansal ürünler geliştirmeye teşvik edin (OECD, 2020; IOM, 2019).
- **Kapasite Geliştirme:** Dijital becerileri, işletme yönetimini ve finansal okuryazarlığı kapsayan eğitim programları geliştirin. Bu programları sunmak için toplum örgütleri, STK'lar ve eğitim kurumlarıyla ortaklık kurun (KPMG, 2020; Literacy Rochester, 2019).
- **Pazar Erişimi:** Dijital platformlar, ticaret misyonları ve iş ağı etkinlikleri aracılığıyla yurt içi ve yurt dışı pazarlara erişimi kolaylaştırmak. Pazar görünürlüğüne teşvik etmek için sektöre özgü ticaret fuarlarına ve sergilere katılımı desteklemek (OECD, 2018; Faster Capital, 2024).

NATURAL ORIGINS

Çözüm

Göçmen girişimciliğini güçlendirmek için teknoloji ve inovasyonun gücünden yararlanarak İrlanda, daha kapsayıcı ve müreffeh bir gelecek inşa etme fırsatına sahiptir. Göçmen girişimcilerin karşılaştığı benzersiz zorlukları ele alarak ve onların çeşitli yeteneklerinden ve bakış açılarından yararlanarak ülke, ekonomik büyüme, inovasyon ve sosyal uyum için yeni yollar açabilir.

11

Dijital katılım girişimleri, ekosistem destek programları, finansal yardım mekanizmaları, kapasite geliştirme çabaları ve pazar erişiminin kolaylaştırılması gibi hedeflenen müdahaleler yoluyla İrlanda, göçmen girişimcilerin gelişebileceği ve ekonomiye anlamlı katkılarda bulunabileceği elverişli bir ortam yaratabilir.

Avrupa ekonomik dayanıklılık ve rekabete doğru yolculuğuna devam ederken, göçmen girişimcilerin paha biçilmez katkılarını tanımak ve onların başarısını destekleyen politikalara ve girişimlere yatırım yapmak esastır. Çeşitliliği benimseyerek, kapsayıcılığı teşvik ederek ve yeniliği teşvik ederek, toplumun tüm üyelerine fayda sağlayan daha canlı ve dinamik bir girişimcilik ekosistemi inşa edebilir.

Sonuç olarak, bu Politika Notu 3'te özetlenen öneriler, göçmen girişimcileri desteklemek ve güçlendirmek için politika yapıcılarının, paydaşların ve toplum liderlerinin etkili bir şekilde işbirliği yapmaları için bir yol haritası görevi görmektedir.

Ek I: Referanslar

- Avrupa Komisyonu. (2020). Dijital Ekonomi ve Toplum Endeksi (DESI) 2020 Yunanistan. Şurada mevcuttur: [Avrupa Komisyonu DESI](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- OECD. (2018). OECD Bölgelerinde Göçmenlerin Entegrasyonu: Literatür ve Kanıtların İncelenmesi. Şurada mevcuttur: [OECD iKütüphanesi](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- Uluslararası Göç Örgütü (IOM). (2019). Göç ve Entegrasyon: Yunanistan'da Göçmen Girişimciliği Üzerine Bir Çalışma. Şurada mevcuttur: IOM Yunanistan (Erişim: 2 Mayıs 2024).
- Hellenic İstatistik Kurumu (ELSTAT). (2020). Nüfus ve Göç İstatistikleri. Şurada mevcuttur: [İstatistik Yunanistan](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- Dünya Bankası. (2019). Avrupa ve Orta Asya'da Kapsayıcı Büyüme İçin Dijital Uçurumu Kapatmak. Şurada mevcuttur: [Dünya Bankası](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- OECD. (2020). KOBİ'lerin ve Girişimcilerin Finansmanı 2020: Bir OECD Puan Tablosu. Şurada mevcuttur: [OECD](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- KPMG. (2020). Yunanistan'da Dijital Becerilerin ve İşlerin Geleceği. Şurada mevcuttur: KPMG Yunanistan (Erişim: 2 Mayıs 2024).
- Avrupa Göç Ağı. (2020). Yunanistan'da Göç ve Sığınma Hakkında Yıllık Rapor. Şurada mevcuttur: [Avrupa Göç Ağı](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- Yunanistan Dijital Yönetim Bakanlığı. (2021). Ulusal Dijital Strateji 2021-2027. Şurada mevcuttur: [Dijital Yönetim Bakanlığı](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- Avrupa Yatırım Bankası. (2019). Yunanistan'da Göçmen Girişimciliğinin Potansiyelinin Kilidini Açmak. Şurada mevcuttur: Avrupa Yatırım Bankası (Erişim: 2 Mayıs 2024).
- Mosbah, MAM Ali, I. Hizam Aljubari, ZM Talib ve S. Rehman Sherief. (2018). Yüksek Teknoloji ve Mühendislik Sektörlerindeki Göçmenler: Ortaya Çıkan Bir Araştırma Alanı. 2018 IEEE Sistemler, Proses ve Kontrol Konferansı (ICSPC), Melaka, Malezya, 234-237. doi: 10.1109/SPC.2018.8704139.
- İnsan Seviyesi. (2013). Göçmen işçiler ve dijital beceriler. Şurada mevcuttur: [İnsan Seviyesi](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- Okuryazarlık Rochester. (2019). Dijital Okuryazarlık Becerilerine Sahip Mülteciler ve Göçmenler Topluma ve Yerel Kaynaklara Fayda Sağlıyor. Şurada mevcuttur: [Okuryazarlık Rochester](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- Schoneveld, GC (2020). Kapsayıcı büyüme için sürdürülebilir iş modelleri: Kapsayıcı işletmenin kavramsal bir temeline doğru. Temiz Üretim Dergisi, 277, 124062. doi: [10.1016/j.jclepro.2020.124062](#).

- Daha Hızlı Sermaye. (2024). Fırsat Yaratımı: Göçmen işverenlerin yaptığı yenilikler yenilikçiliğin itici gücüdür. Şu adreste mevcuttur: [Daha Hızlı Sermaye](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- Canarias Ahora, El Diario. (2024). Teknoloji ve erişim: İşletmeyi harekete geçirin. Şu adreste mevcuttur: [Günlüğüm](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- ISTAT. (2022). İtalyan BT sektörü: Rakamlar ve Trendler. Şurada mevcuttur: [İSTATİSTİK](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- İtalya Hükümeti. (2022). Ulusal Yenilik Fonu: Teknolojik İlerlemeyi Teşvik Etme. Şurada mevcuttur: [İtalya Hükümeti](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- OECD. (2022). İtalya'da Araştırma ve Geliştirme için Vergi Teşvikleri. Şurada mevcuttur: [OECD](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- Yetenek Bahçesi. (2022). Hakkımızda. Şurada mevcuttur: [Yetenek Bahçesi](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- Copernicus. (2022). Göçmen Girişimcileri Güçlendirmek. Şurada mevcuttur: [Kopernik](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- Mamma Cult. (2022). Hikayemiz. Şurada mevcuttur: [Anne Kültü](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- CyberItaly. (2022). Girişimciler için Siber Güvenlik Atölyeleri. Şurada mevcuttur: [Siberİtalya](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- Made in Italy with Us. (2022). Kültürel Değişimi Teşvik Etmek. Şurada mevcuttur: [İtalya'da Bizimle Üretildi](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- Skillup Italia. (2022). Göçmen Girişimciler için Dijital Okuryazarlık. Şurada mevcuttur: [Skillup İtalya](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- Migrapreneur. (2022). Göçmen Girişimciler için Çevrimiçi Pazar Yeri. Şurada mevcuttur: [Göçmen Girişimci](#)(Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).
- Kloosterman, RC (2010). Fırsatları kaynaklarla eşleştirme: (Göçmen) girişimciliğini karma bir yerleşiklik perspektifinden analiz etmek için bir çerçeve. Girişimcilik ve Bölgesel Kalkınma, 22(1), 25-45. doi: [10.1080/08985620903220488](#).
- Ozasir-Kacar, S. ve Essers, C. (2021). Göçmen ve kadın girişimciler için düzenleyici ortam. Uluslararası Göç, 61(2), 107-122. doi: [10.1111/imig.12958](#).
- McCormick, B., & Wahba, J. (2001). LDC'lere geri dönen göçmenler arasında yurtdışı iş deneyimi, tasarruflar ve girişimcilik. İskoç Siyasi Ekonomi Dergisi, 48(2), 164-178. doi: [10.1111/1467-9485.00192](#).
- Kacar, SO ve Essers, C. (2019). Kimlik inşası ile fırsat yapıları arasındaki etkileşim: Hollanda'daki Türk göçmen kadın girişimcilerin anlatıları. Uluslararası Küçük İşletme Dergisi: Girişimciliği Araştırmak, 37(7), 713-731. doi: [10.1177/0266242619856809](#).
- Yetim, N. (2008). Kadın girişimciliğinde sosyal sermaye. Uluslararası Sosyoloji, 23(6), 864-885. doi: [10.1177/0268580908095913](#).

NATURAL ORIGINS

- KPMG. (2020). Yunanistan'da Dijital Becerilerin ve İşlerin Geleceği. Şurada mevcuttur: KPMG Yunanistan (Erişim: 2 Mayıs 2024).
- Yunanistan Dijital Yönetim Bakanlığı. (2021). Ulusal Dijital Strateji 2021-2027. Şurada mevcuttur: [Dijital Yönetim Bakanlığı](#) (Erişim tarihi: 2 Mayıs 2024).